

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Cizinci v městském regionu Karlových Varů: prostorová distribuce a vlivy na lokální prostředí

Autor práce: Bc. Adam Klsák

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autor zvolil pro svou závěrečnou práci vhodné cíle zaměřené na trendy migrace cizinců a rezidenční mobilitu cizinců žijících v Karlových Varech a jejich širším okolí, porovnání s obdobnými charakteristikami většinové populace a vysvětlení důsledků zaznamenaného vývoje na vybrané aspekty sociálního a fyzického prostředí specifických lokalit v rámci Karlovarského regionu. Tyto cíle pak formuloval do tří otázek a tří podotázek. Hypotézy neformuloval. Geografický charakter práce je dán výzkumem regionální diferenciace vybraných témat. Teoretický rámec práce vychází z více studií různých autorů, kteří se dlouhodobě podobnými tématy zabývají, a dobře postihuje danou problematiku.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Diplomová práce je vhodně teoreticky ukotvena, rozbor literatury je silnou stránkou práce. Autor se zabývá nejprve obecně prostorovými aspekty diferenciace společnosti, pak rezidenční segregací, migrací a rezidenční mobilitou a nakonec diferenciací etnik v rámci měst. Líbí se mi komparačně zpracovaná kapitola Etnická diverzita Česka. Méně se diplomant v teoretické části zabývá aspekty vlivu struktury obyvatel na sociální a fyzické prostředí lokalit, tedy tématu, kterému se ve vlastní analytické části také věnuje. Ve všech kapitolách pak diskutuje a srovnává různé přístupy k dané problematice a využívá je pro vysvětlení různých popisovaných jevů.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Použité datové zdroje i metody jsou pro tuto práci vhodné, ale ne vždy jsou dostatečně popsány a analyzovány. Více diskutováno by mělo být použití jednotlivých datových sad, především při jejich propojeném využití. Například ač se mi líbí využití datových podkladů z evidence nemovitostí, nejsem přesvědčena, že se dají zcela bez problémů využít společně s dalšími datovými zdroji. Z vlastní zkušenosti vím, že adresy majitelů nemusí odpovídat skutečnosti. Adresa majitele se zapisuje v okamžiku zápisu do katastru nemovitostí a další změny bydliště už většinou evidovány nejsou. Tedy pokud se majitel nastěhuje do nemovitosti později, zůstává v databázi jeho původní adresa. Také pronajímání nemovitostí nelze postihnout z žádných datových zdrojů. Diplomant celkem vhodně doplňoval využitá sekundární data terénním šetřením, jen mohl podrobněji svůj postup popsat v metodické části, stejně jako zjištěné nedostatky datových zdrojů.

V práci využití metody považuji také za vhodné. U některých grafických příloh bych volila jiný typ

grafu, např. obrázek 6.6 by lépe vizualizoval situaci jako skládaný sloupcový graf. Zajímavé jsou i zpracované tematické mapy, možná by byly přehlednější, kdyby byly areály Karlovy Vary, zázemí městského regionu (v práci uvedeno městského) a sekundární jádra vybarveny tlumenými barvami (nebo stupni šedi) a také jednotlivé body (tečky) by mohly představovat více osob. Mapy by pak byly čitelnější. Naopak přehledné a pro podobné práce inspirativní jsou mapy zpracované z výzkumu ve vybraných lokalitách v sedmé kapitole. Podrobný popis jejich zpracování by byl vhodný v metodické části.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Výsledky velmi detailní analytické části práce jsou shrnuty ve třech kapitolách – šesté, sedmé a osmé. Šestá kapitola se zabývá rezidenční mobilitou obyvatel. Autor dobře vystihuje migrační trendy obyvatelstva ve zkoumané oblasti, zobrazuje je graficky i kartograficky, vyhodnocuje regionální diferenciaci migrační salda v obcích regionu, vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých a jejich strukturu podle věku, pohlaví a občanství. Kapitola je velmi dobře zpracovaná.

V sedmé kapitole autor analyzuje vývoj socioprostorové diferenciacie populace cizinců na Karlovarsku a podrobně se zabývá lokalitami s vysokou koncentrací cizinců v Karlových Varech a jejich zázemí. Oceňuji zpracované mapové výstupy i analýzu provedenou na jejich základě.

Osmá kapitola je pak věnována vlivu cizinců na prostředí ve vybraných lokalitách. Diplomant vcelku správně interpretuje zpracované výsledky a dobře srovnává s výsledky jiných prací. Analýza má logickou strukturu, je vhodně doplněna grafy a zajímavým mapovým zpracováním (Obrázek 8.6. Vlastnictví objektu podle katastru nemovitostí a obchodního rejstříku v lázeňském a obchodně-správním centru Karlových Varů v roce 2016).

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

V závěru práce autor shrnuje migrační trendy a rezidenční mobilitu obyvatel regionu Karlových Varů celkově i s důrazem na populaci cizinců, dále popisuje základní rysy vývoje distribuce populace v prostoru a charakterizuje vybrané aspekty sociálního a fyzického prostředí exponovaných lokalit ve zkoumané oblasti. Tedy shrnuje odpovědi na výzkumné otázky z úvodu práce. Přínosem této práce jsou také myšlenky zabývající se zapojením cizinců do různých procesů utvářejících lokální prostředí ve městech. Autor předpokládá, že počty cizinců i etnická diverzita sídel se v Česku budou postupně zvyšovat, že cizinecká populace bude postupně po vzoru majoritní populace objevovat nová rezidenčně či ekonomicky atraktivní sídla mimo metropolitní areály. To považuji za důležitou myšlenku a potenciál pro další geografické práce.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

V práci se objevují nějaké chyby. Vytknout se dá několik gramatických chyb či chybných nebo

nejasných formulací, např. na str. 9 „s nejvyšších podílů cizinců“, na str. 53 „po odsunu zanikla řada sídel i odvětví. Ty nově příchozí dosídlenci nedokázali nebo nechtěli obnovit, případně spočívaly mimo zájem nově se etablojícího režimu...“, správně „po odsunu zanikla řada sídel i odvětví. Ta nově příchozí dosídlenci nedokázali nebo nechtěli obnovit, případně spočívala mimo zájem nově se etablojícího režimu...“, na str. 10 chybné rozdělení slova (po-dotáček), na str. 13 není celá poznámka pod čarou, (přetekla na str. 14), na str. 53 rozdělení čísla na dvě řádky a další.

Grafické přílohy jsou zpracovány s pečlivostí. Z hlediska přiměřenosti délky práce bych osobně pro diplomovou práci volila méně výzkumných otázek.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Celkově lze práci jen pochválit. Obsahová struktura je logická, teoretická a praktická část jsou dobře provázány. V práci jsou použity zajímavé metody a je potřeba podtrhnout i obecnější význam práce pro řešenou problematiku. Menší výhrady mám jen k popisu metodiky práce. Především proto, že považuji za vhodné v podobném výzkumu pokračovat i v dalších místech, kde se v Česku začíná projevovat etnická pestrost obyvatel.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jaké jsou zásadní odlišnosti v migračním chování obyvatel vietnamské národnosti?

Jak se mění kulturní prostředí Karlových Varů vlivem přistěhovalých cizinců?

Jaký další vývoj z hlediska migrace v městě Karlovy Vary předpokládáte?

Projevuje se větší vliv ruských a ukrajinských migrantů také v architektuře města Karlovy Vary a jeho okolí?

Datum: 17. 5. 2017

Autor posudku: doc. RNDr. Marie Novotná, CSc.

Podpis: